

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219200269
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4219200269.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: F. Z. F. S., S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., I. H. XXX/XXX/X, zastúpený: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Kpt. Jaroša 1312/99, proti žalovanej: F. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. H., E. XXX, o vypratanie nehnuteľností, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 28. októbra 2019, č. k. 10C/5/2019-102, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (OS Komárno) rozsudkom zo dňa 28.10.2019, č. k. 10C/5/2019-102 pri právnom posúdení podľa § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 a § 679 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) žalovanej uložil povinnosť vypratať nehnuteľnosti vedené Okresným úradom H., katastrálny odbor na LV č. XXX, katastrálne územie I. H., obec I. H., a to: stavba - obytný dom bez súpisného čísla, postavená na pozemku parc. registra „C“ č. 4/14 a stavba - obytný dom bez súpisného čísla, postavená na pozemku parc. registra „C“ č. 4/20, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške priznaného nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie uviedol, že z LV č. XXX pre kat. úz. I. H. bolo súdom zistené, že súčasným evidovaným vlastníkom predmetných nehnuteľností je žalobca. V konaní nebolo sporné, že tieto nehnuteľnosti užíva žalovaná. Takisto sporným nebolo, že medzi právnym predchodcom žalobcu (spol. KASIMON s.r.o.) a žalovanou bola uzavretá zmluva o nájme nehnuteľností dňa 12.06.2017, na základe ktorej právny predchodca žalobcu ako prenajímateľ a vlastník danej nehnuteľnosti, prenechal tieto žalovanej, ktorá sa zaviazala dohodnuté nájomné platiť. Nesporným bolo aj to, že žalovaná dohodnuté nájomné riadne neplatila. Právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa 29. 06. 2017 vyzval žalovanú na úhradu nedoplatku na nájmomnom. Keďže žalovaná ani napriek tejto výzve zo strany právneho predchodcu žalobcu dlžné nájomné nezaplatila, právny predchodca žalobcu využijúc oprávnenie v zmysle § 679 OZ odstúpil od zmluvy o nájme nehnuteľností. O tejto skutočnosti bola žalovaná upovedomená odstúpením od nájmovej zmluvy zo dňa 12.10.2017, ktoré žalovaná prevzala dňa 18.10.2017.

4. Vzhľadom k tomu, že žalovaná v priebehu konania nepreukázala existenciu žiadneho iného titulu, ktorý by ju oprávňoval užívať nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, prvoinštančný súd skonštatoval, že žalovaná predmetné nehnuteľnosti užíva bez právneho dôvodu. Obranu žalovanej spočívajúcu v tvrdení, že je vlastníčkou daných nehnuteľností od roku 1998, pretože ich nadobudla na základe kúpnej zmluvy uzavretej so spoločnosťou Poľnokom, s.r.o., ako predávajúcim uzavretej dňa 20.10.1998, resp. 27.09.1999, súd vyhodnotil za nedôvodnú. Aj napriek tomu, že žalovaná predložila dve kúpne zmluvy, na základe ktorých mala nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, nedošlo na základe ani jednej z týchto kúpnych zmlúv k prevodu vlastníckeho práva na žalovanú, pretože zmena vlastníckeho práva na základe ani jednej z týchto dvoch kúpnych zmlúv nebola zavkladovaná do príslušného katastra nehnuteľností. Keďže ku vkladu do katastra nehnuteľností vôbec nedošlo, tak ani žalovaná sa nemohla stať vlastníčkou týchto nehnuteľností. Zo znenia ust. § 133 ods. 2 OZ účinného v čase uzatvorenia dvoch kúpnych zmlúv vyplývalo, že pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa vyžaduje vklad nadobudnutého vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. K spomínanému vkladu do katastra nehnuteľností nedošlo, potom sa žalovaná nemohla stať vlastníčkou tých nehnuteľností, ktoré žalobca požaduje v rámci ním podanej žaloby žalovanou vypratať.

5. Z listu žalovanej zo dňa 10.05.2002 adresovanému správkyni konkurznej podstaty úpadcu Poľnokom spol. s.r.o., JUDr. Lýdii Klimentovej jednoznačne vyplýva, že žalovaná si tejto skutočnosti (že nie je vlastníčkou predmetných nehnuteľností) bola vedomá, pretože v tomto liste žiadala o prednostné právo kúpy k týmto nehnuteľnostiam. Z predmetného listu je potom zrejmé, že žalovaná aj po uzavretí kúpnych zmlúv v roku 1998 a 1999 vedela, že nie je vlastníčkou vypratať sa majúcich nehnuteľností, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že dňa 12.06.2017 žalovaná podpísala zmluvu o nájme nehnuteľností. Z tejto zmluvy jednoznačne vyplýva, že vlastníkom nehnuteľností bol v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy právny predchodca žalobcu. V danej nájomnej zmluve sa žalovaná zaviazala platiť nájomné za užívanie nehnuteľností, za ktoré nájomné podľa svojich tvrdení žalovaná zaplatila spolu sumu 4.500 eur.

6. S poukazom na tieto dôvody súd považoval obranu žalovanej spočívajúcu na jej tvrdení, že sa cíti byť zákonnou vlastníčkou nehnuteľností tvoriacich predmet sporu za účelovú a nedôvodnú. K námietke žalovanej, že k daným nehnuteľnostiam uzavrela zmluvy o dodávke služieb, súd uviedol, že tieto zmluvy preukazujú iba to, že žalovaná nehnuteľnosti užíva, avšak nepreukazujú existenciu takého titulu, ktorý by žalovanú oprávňoval tieto nehnuteľnosti užívať na základe preukázaného vlastníckeho práva ako právneho titulu.

7. V predmetnom konaní mal súd po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností užívaných žalovanou, ktorá v priebehu konania nepreukázala existenciu žiadneho takého titulu, od ktorého by mohla odvodzovať svoje užívacie právo. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa ako vlastník predmetných nehnuteľností domáhal podanou žalobou ochrany svojho vlastníckeho práva s poukazom na ust. § 126 OZ, súd jeho žalobe vyhovel a žalovanej určil povinnosť vypratať nehnuteľnosti v zmysle ich špecifikácie v rámci výrokovej časti rozsudku zo dňa 28.10.2019. Lehotu na plnenie pre žalovanú súd určil podľa § 232 ods. 3 CSP, t. j. v trvaní troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej odvolacej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) odvolanie žalovaná, ktorá navrhla napadnúť rozsudok s poukazom na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a g/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Je presvedčená, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Neboli vykonané dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Zdôrazňuje, že na základe dvoch kúpnych zmlúv uzavretých v r. 1998 a 1999 nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosti tvoriace predmet tohto sporu, za ktoré zaplatila dohodnutú kúpnu cenu 50.000,- Sk. Z tejto (druhej) kúpnej zmluvy je zrejmé, že kúpna cena bola zo strany žalovanej vyplatená, čo predávajúci potvrdil vlastnoručným podpisom tejto zmluvy. Takisto z druhej kúpnej zmluvy vyplýva, že ňou bola zrušená kúpna zmluva uzavretá dňa 20.10.1998. Na základe druhej kúpnej zmluvy bol podaný na OÚ v Komárne - katastrálny odbor, návrh na vklad vlastníckeho práva, pričom mal pridelené číslo V - 2852/1999.

9. Súd prvej inštancie, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, si tieto listiny z Katastrálneho odboru OÚ v H. nezasadovánil, čím nevykonal navrhnuté dôkazy a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okrem toho ku svojmu vyjadreniu v tejto právnej veci pripojila listinné dôkazy, z ktorých je

zrejme, že do nehnuteľností v priebehu rokov užívania z jej strany boli investované značné finančné prostriedky, ktorými predmetné nehnuteľnosti zveľadila a zhodnotila.

10. Už iba s poukazom na tieto listinné dôkazy je zrejmé, že nehnuteľnosti tvoriace predmet konania užívala žalovaná v presvedčení, že tvoria jej vlastníctvo. Na druhej strane žalobca si bol vedomý toho, že nehnuteľnosti, ktoré nadobudol do vlastníctva od svojho právneho predchodcu užíva ako vlastné iná osoba a napriek tomu takýto právny úkon uzatvoril.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej uviedol, že navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok OS Komárno sp. zn. 10C/5/2019 zo dňa 28.10.2019 potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Poukaz žalovanej na povinnosť súdu ohľadne zabezpečenia ňou navrhnutých dôkazov považuje vzhľadom na sporový charakter tohto konania za irelevantný. Je totiž procesnou zodpovednosťou strany sporu to, aby na podporu vlastných tvrdení zadovážila potrebné dôkazy. Takisto žalovaná ani nepožiadala súd o zabezpečenie dôkazu. Návrh na vklad vlastníckeho práva podaný žalovanou bol katastrálnym odborom OÚ H. odmietnutý, a preto žalovaná s poukazom na ust. § 133 ods. 2 OZ vlastnícke právo k daným nehnuteľnostiam nenadobudla.

12. Žalovaná v písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu uviedla, že je maďarskej národnosti a slovenský jazyk v dostatočnom rozsahu neovláda. V základnom konaní muselo byť zjavné, že v úradnom jazyku odznelom na pojednávaní dostatočne nerozumie. V tejto súvislosti bolo žalovanej oznámené, že nech sa obráti na žalovanú a tá jej preloží, čo bude potrebovať. Týmto došlo k porušeniu jej práv.

13. Trvá na dôvodoch a obsahu podaného odvolania. Zároveň rozporuje spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo strany právnych predchodcov terajšieho žalobcu. Nebolo súdom dostatočne preverené, či právni predchodcovia žalobcu sa mohli dostať legálne k vlastníckemu právu k spornej nehnuteľnosti.

14. Súd vôbec neprihliadol na to, že vlastnícke právo svedčí v prospech žalovanej, pretože ho nadobudla s plnením podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva. V dobrej viere dala celú nehnuteľnosť zrekonštruovať od základov. Navrhuje odvolaciemu súdu zrušenie rozsudku OS Komárno zo dňa 28.10.2019 v celom rozsahu a následným vrátením veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

15. Žalobca v písomnom vyjadrení na vyjadrenie žalovanej uviedol, že navrhuje potvrdenie napadnutého rozsudku OS Komárno zo dňa 28.10.2019 sp. zn. 10C/5/2019. Zároveň žiada priznať trovy odvolacieho konania. Tú skutočnosť, že žalovaná je maďarskej národnosti a slovenský jazyk neovláda v dostatočnom rozsahu, žalovaná v priebehu konania nikdy nenamietala, pričom všetky písomné podania z jej strany boli realizované v slovenskom jazyku, s vlastnoručným podpisom žalovanej.

16. Tvrdenie žalovanej v tom smere, že je priemernou spotrebiteľkou nemá v tomto konaní žiaden význam, pretože tu nejde o spotrebiteľský spor. Súd v danom prípade vykonal všetky dôkazy stranami navrhnuté, o čom svedčí aj obsah bodu 25. odôvodnenia rozsudku.

17. Všetky dôkazy do konania žalobca riadne predložil s tým, že na ich základe preukázal aj existenciu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tohto konania. Na margo tvrdeného vydržania vlastníckeho práva vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam zo strany žalovanej, je potrebné uviesť, že táto nebola dobromyseľnou v tom smere, že je vlastníčkou vypratať sa majúcich nehnuteľností, pretože napríklad v r. 2002 u správcu konkurznej podstaty iniciovala kúpu týchto nehnuteľností pre seba. Takisto aj v roku 2017 uzatvorila nájomnú zmluvu na predmetné nehnuteľnosti.

18. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v rámci zákonnej odvolacej lehoty v zmysle § 362 ods. 1 CSP, preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovanej (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd dospel k záveru, že podané odvolanie žalovanej zo dňa 12.12.2019 smerujúce proti prvoinštančnému rozsudku zo dňa 28.10.2019, č. k. 10C/5/2019-102 nie je dôvodné a preto napadnutý

rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon ustanovuje inak.

20. V danom prípade odvolací súd plniac si svoju zákonnú povinnosť v rámci odvolacieho konania, t. j. skúmať, či napadnutý prvoinštančný rozsudok podaným odvolaním zo strany žalovanej nebol vydaný v konaní postihnutým niektorou z procesných väd zakotvených v ust. § 389 ods. 1 CSP, dospel k tomu záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie netrpí ani jednou z procesných väd špecifikovaných v § 389 ods. 1 CSP. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd odvolaním žalovanej napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 28.10.2019 č. k. 10C/5/2019-102 ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

21. Súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o uplatnenom žalobnom petite zo strany žalobcu v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov podľa § 191 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti, aj následne správne posúdil podľa súdom odcitovaných ustanovení všeobecného hmotnoprávneho predpisu (§ 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 a § 679 ods. 3 OZ).

22. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že žalobca v tomto konaní predloženými dôkazmi z jeho strany uniesol dôkazné bremeno v prospech svojich skutkových tvrdení, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo v tom, že podanej žalobe žalobcu súd vyhovel v plnom rozsahu. Žalobca preukázal existenciu vlastníckeho práva k vypratať sa majúcim nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX nachádzajúcim sa v k. ú. I. H.. Takisto bolo v konaní preukázané, že žalovaná predmetné nehnuteľnosti užíva bez právneho titulu, pretože žalobca od nájomnej zmluvy uzatvorenej dňa 12.06.2017 so žalovanou ako s nájomkyňou, ako prenajímateľ dňa 12.10.2017 podľa § 679 OZ odstúpil z dôvodu riadneho neplatenia nájomného nájomkyňou (žalovanou).

23. Súd prvej inštancie sa z hľadiska právneho posúdenia správne vysporiadal s tvrdením žalovanej ohľadne nadobudnutia vlastníckeho práva z jej strany k predmetným nehnuteľnostiam na základe vydržania. V tejto súvislosti prvoinštančný súd správne konštatoval nesplnenie jednej zo základných podmienok vydržania vlastníckeho práva žalovanou, ktorou je dobromyseľnosť držby. U žalovanej túto dobromyseľnosť jednoznačne vylučuje jej list zo dňa 10.05.2002 adresovaný správkyni konkurznej podstaty JUDr. Lýdii Klimentovej, v ktorom žiadala žalovaná túto správkyniu o prednostné právo kúpy k týmto nehnuteľnostiam, čím jednoznačne spochybnila svoju dobromyseľnosť v súvislosti s tvrdeným vydržaním. Takisto aj uzavretie nájomnej zmluvy dňa 12.06.2017 bola spochybnená dobromyseľnosť žalovanej, pretože táto uzatvárala túto zmluvu s vlastníkom (prenajímateľom) predmetných nehnuteľností a ako nájomníčka preto nemohla byť presvedčená, že je vlastníčka týchto nehnuteľností, pretože ich vlastníkom v čase podpisu danej nájomnej zmluvy bol jednoznačne KASIMON, s.r.o., ako právny predchodca žalobcu.

24. Odvolací súd poznamenáva, že súčasné občianskoprávne konanie má kontradiktórny charakter, čo znamená, že jeho účastníci majú dôkaznú povinnosť vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam nimi uvádzaným.

Neunesenie dôkazného bremena v sporovom konaní, čo bol aj daný prípad, má ten následok, že strana, ktorá dôkazné bremeno ohľadne svojich skutkových tvrdení neunesie, daný spor prehrá. V danom prípade žalobca dôkazné bremeno ohľadne skutkových tvrdení uvedených v jeho žalobe uniesol, a preto aj správne spor o vypratanie predmetných nehnuteľností vyhral. Žalovaná, ako aj správne konštatoval prvoinštančný súd v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v priebehu celého konania nepreukázala existenciu žiadneho takého titulu, ktorý by ju oprávňoval užívať predmetné nehnuteľnosti. Obranu žalovanej prezentovanú v tomto spore spočívajúcu v tvrdení, že žalovaná sa cíti byť zákonným vlastníkom nehnuteľností, považoval prvoinštančný súd za účelovú a nedôvodnú. V kontexte uvedeného je potom zrejmé, že žalovaná musela tento spor kvôli neuneseniu dôkazného bremena na jej strane prehrať.

25. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalovanej v tom smere, že ako občianke maďarskej národnosti bolo porušené v jej prípade právo na spravodlivý proces, pretože sa nevie dobre vyjadrovať v slovenskom jazyku. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 28.10.2019 a ani z obsahu celého spisu nie je možné zistiť, že žalovaná by na tento nedostatok z jej strany nejakým spôsobom upozornila vec prejednávajúcu sudkyňu. Práve naopak, v spise sa nachádzajúce písomné podania od žalovanej sú písané v slovenskom, a nie v maďarskom jazyku, pričom sú aj vlastnoručne podpísané žalovanou. Na základe uvedeného odvolací súd danú námietku žalovanej vyhodnotil ako neopodstatnenú.

26. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal úspešnému žalobcovi v tomto konaní voči neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

27. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).